

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/4
KARAR NO : 1986/4

ÖZET : Yargılama giderinden doğan alacağın rücuun tahsili istemi ile açılan davada; Adli Yargı yerinin görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : Urganlı Belediye Başkanlığı
Vekili : Av.Hakkı Çöl- TURGUTLU
Davalılar : Necati Göbekli ve arkadaşları

O L A Y : 1-) Davalıların kamu görevlisi olarak tekemmül ettirdikleri kamulaştırma kararı; taşınmazları kamulaştırılan kişilerin açtıkları idari dava sonunda İdare Mahkemesi'nce iptal edilmiş ve davalıların mensubu oldukları idare 49.203 lira yargılama gideri ödemek zorunda kalmıştır.

2-) Davacı belediye; iptal olunan kamulaştırma kararı sonucu, gereksiz yere 49.203 lira yargılama gideri ödemek zorunda kalındığından bahisle, 1-2-1985 günlü dilekçe ile davalılar aleyhine Adli Yargı yerinde 49.203 lira alacak davası açmıştır.

Turgutlu 1.Asliye Hukuk Mahkemesi : 12-7-1985 gününde,1985/55-323 sayı ile davalıların olaydaki durumlarına, idari bir görev yapmalarına ve bu cümleden olarak kamulaştırma kararı almalarına, zarar verme düşüncesi ile hareket etmelerine, idari bir görevden kaynaklanan davada İdari Yargı yerinin görevli olmasına binaen davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Bu karar üzerine davacı belediye, 12-8-1985 günlü dilekçe ile ve aynı istem ile İdari Yargı yerinde alacak davası (rücuun tazminat) açmıştır.

Manisa İdare Mahkemesi :16-9-1985 gününde, 1985/448-395 sayı ile; idari işlem ve işlemlerden dolayı hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davalarının İdari Yargı'nın görev alanına girdiğini, İdari Yargı'da idare tarafından kişilere karşı dava açma olanağı bulunmayıp, kişiler aleyhine açılan davaların inceleme yerinin Adli Yargı organları olduğunu, bu itibarla, idare tarafından kişiler aleyhine açılan ve 2577 Sayılı Kanun'un 2.maddesinde sayılan idari dava türlerinden hiç birine girmeyen işbu davanın İdari Yargı organında inceleme olanağı bulunmadığını ileri sürerek davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Böylece; tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada Adli ve İdari Yargı yerlerince verilip kesinleşen görevsizlik kararları nedeni ile 2247 Sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

Davacı vekili; 10-2-1985 günlü dilekçe ile oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümünü istemiş ve dava dosyaları Manisa İdare Mahkemesi Başkanlığı'nın 17-2-1986

günlü, 1985/448 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmiştir İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun, Şafak Sancar, Erol Çırakman, İlhan Köseoğlu ve Abdullah Demir'in katılmaları ile yaptığı 7-4-1986 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler ve Danıştay Başsavcılığı'nın 7-3-1986 günlü, 1986/6 sayılı v Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 12-3-1986 günlü, TM-236 sayılı; davacı Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Tahsin Yağmurlu'nun yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; kamu görevlisi oldukları sırada aldıkları kamulaştırma kararının, taşınmazları kamulaştırılan kişiler tarafından açılan idari dava sonunda, Manisa İdare Mahkemesi'nce iptal edilmesi üzerine, bu dava münasebeti ile belediyenin ödediği 49.203 lira yargılama giderinin, davalılardan tahsili istemine ilişkindir.

Dava dosyalarının incelenmesinden, davacı belediye; ödemek zorunda kaldıkları 49.203 lira yargılama giderinin bilâhare İdare Mahkemesi'nce iptal edilen ve mevzuata uygun olmadığı yargı kararı ile belirlenen istimlak kararı nedeni ile gereksiz yere ödendiğini ve bunda davalıların kusuru bulunduğunu, davalılar ise; görevlerini yaptıklarını kusurlu davranmadıklarını, kamulaştırma kararının vesayet makamınca da onandığını, bu yüzden haklarında idari, inzibati ve cezai kovuşturma yapılmadığını ileri sürdükleri anlaşılmaktadır.

657 Sayılı Kanun'un 12. maddesi; kamu görevlilerinin, görevlerini yaptıkları sırada, idareye verdikleri zararın, genel hükümlere göre kendilerinden tahsil olunacağı hükmünü taşımakta olup, kamu görevlisi olan davacıların, kamu görevini yaparken aldıkları kamulaştırma kararının iptali üzerine, idarenin ödemek zorunda kaldığı ve yargılama gideri olarak idareye verdikleri iddia olunan zararın, rücuun kendilerinden tahsiline ilişkin davanın, anılan maddeye göre genel hükümler dairesinde Adli Yargı yerlerince çözümü gerekir. Zira dava; yargılama gideri olarak idarenin ödediği meblağın tahsili için açılan bir rücu davası niteliğinde olup, anlaşmazlığın çözümünde; Borçlar Kanunu hükümleri gözönünde tutulmalıdır. Borçlar Kanunu'na dayalı hak iddialarına ilişkin anlaşmazlıkların çözümünün ise Adli Yargı yerinin görev alanına girdiği kuşkusuzdur.

Esasen; benzeri bir olayda, kişiler aleyhine açılan bir rücu davasında, Mahkememiz Hukuk Bölümü, 25-6-1985 günlü, 18792 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 15-4-1985 günlü, 1985/3-9 sayılı kararında Adli Yargı yerinin görevli olduğunu belirlemiştir.

...../.....

Yukarıda açıklanan nedenlerle, davada Adli Yargı yeri görevli olduğundan, Turgutlu 1.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 12-7-1985 günlü, 1985/55-323 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Turgutlu 1.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 12-7-1985 günlü, 1985/55-323 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7-4-1986 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

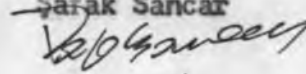
Uye
Zekâi Özdil

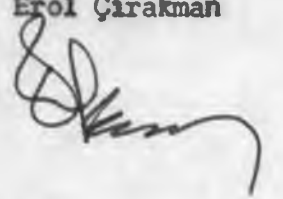
Uye
Şerafettin Seyhan

Uye
Şafak Sancar

Uye
Erol Çaraktan

Uye
İlhan Köseoğlu

Uye
Abdullah Demir

S.Y.

12/4

Bu kararın Resmi gazete'de
yayını uygundur.

Başkan